

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA
INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI**

**METODOLOGIA
PRIVIND IMPLEMENTAREA
EVALUĂRII CRITERIALE PRIN DESCRIPTORI
Clasa I
(ediția a II-a, actualizată și completată)**

Chișinău, 2017

Aprobată la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației nr. 862 din 07 septembrie 2015)

Ediția a II-a, aprobată la Consiliul Științifico-Didactic al IȘE din 27.12.2017

Coordonatori:

- **Lilia POGOLȘA**, dr. hab., prof. univ., IȘE
- **Nicolae BUCUN**, dr. hab., prof. univ., IȘE
- **Valentin CRUDU**, dr., MECC
- **Valentina GAICIUC**, MECC

Autori:

- **Mariana MARIN**, dr., conf. univ., IȘE
- **Valentina GAICIUC**, MECC
- **Ludmila URSU**, dr., conf. univ., UPS „Ion Creangă” din Chișinău
- **Oxana PALADI**, dr., conf. univ., IȘE
- **Nelu VICOL**, dr., conf. univ., IȘE
- **Angela CURACIȚCHI**, dr., conf. univ., UPS „Ion Creangă” din Chișinău
- **Daniela STATE**, grad did. sup., Liceul „Columna”, mun. Chișinău
- **Natalia DARII**, grad did. sup., IPȘP „Grigore Vieru”, or. Ștefan Vodă
- **Valentina ARION**, grad did. I., IPG „Ioan Vodă”, s. Hagimus, r-onul Căușeni
- **Viorica MĂȚILĂ-PARFENI**, grad did. sup., IPLT „Mihai Eminescu”, mun. Bălți
- **Stela BALTAG**, grad did. sup., IPLT „Ion Creangă”, mun. Chișinău
- **Ana VARTIC**, DGETS mun. Chișinău
- **Daniela COTOVIȚCAIA**, MECC
- **Ala NIKITCENKO**, MECC
- **Nadejda DIMITROVA**, MECC
- **Ana STOLETNEAIA**, US din Comrat
- **Tamara DEMCENCO**, grad did. sup., IPLT „Aleksandr Pușkin”, mun. Chișinău
- **Irina LIVIȚCHI**, IPLT „Gheorghe Asachi”, mun. Ungheni

Recenzenți:

- **Ala VITCOVSCHI** dr., conf. univ., UPS „Ion Creangă” din Chișinău
- **Silvia GOLUBIȚCHI**, dr., conf. univ., US din Tiraspol (cu sediul la Chișinău)
- **Aliona BRIȚCHI**, dr., US „A. Russo” din Bălți
- **Lucia PÎRĂU**, grad did. I, IPLT „M. Eminescu”, mun. Bălți
- **Rodica AGAFIAN**, grad did. I, OLSDÎ Orhei

© Institutul de Științe ale Educației, 2017

Toate drepturile rezervate

Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori : clasa 1 / Mariana Marin, Valentina Gaicuc, Ludmila Ursu [et al.] ; coord.: Lilia Pogolșa [et al.] ; Inst. de Științe ale Educației. – Chișinău : Institutul de Științe ale Educației, 2017 (Tipogr. "Cavaioli"). – 39 p.

Referințe bibliogr.: p. 48-49 (27 tit.).

ISBN 978-9975-48-121-2.

37.091:373.3(072)

M 61

CUPRINS

Abrevieri	4
1. PREZENTARE GENERALĂ	5
1.1. Scopul și obiectivele.....	5
1.2. Acțiuni manageriale de implementare a ECD în clasa I.....	5
2. STRATEGIA EVALUĂRII CRITERIALE PRIN DESCRIPTORI	6
2.1. Concepția evaluării criteriale prin descriptori în contextul Codului Educației al Republicii Moldova.....	6
2.2. Noțiuni de bază ale ECD.....	7
2.3. Tipuri de evaluare din perspectiva ECD.....	9
2.4. Caracteristici ale evaluării criteriale bazate pe descriptori.....	10
3. ORGANIZAREA PROCESULUI DE EVALUARE CRITERIALĂ PRIN DESCRIPTORI ÎN CLASA 1	11
3.1. Produse școlare și criterii de succes recomandate.....	11
3.1.1. <i>Limba și literatura română</i>	12
3.1.2. <i>Matematică</i>	13
3.1.3. <i>Educația moral-spirituală</i>	14
3.1.4. <i>Educația muzicală</i>	15
3.1.5. <i>Educația plastică</i>	16
3.1.6. <i>Educația fizică</i>	16
3.1.7. <i>Educația tehnologică</i>	17
3.2. Produse școlare opționale.....	17
4. PROIECTAREA EVALUĂRII CRITERIALE PRIN DESCRIPTORI	18
4.1. Proiectarea eșalonată a ECD.....	18
4.2. Proiectarea de lungă durată din perspectiva ECD.....	19
4.2.1. <i>Proiectarea administrării disciplinei</i>	19
4.2.2. <i>Proiectarea unităților de învățare</i>	20
4.3. Proiectarea de scurtă durată din perspectiva ECD.....	23
5. PROCESAREA ȘI INTERPRETAREA DATELOR EVALUĂRII ÎN CLASA I	25
5.1. Documente școlare și instrumente de monitorizare a performanțelor.....	25
5.2. Verificarea caietelor de lucru ale elevilor.....	26
5.3. Verificarea probelor de evaluare sumativă.....	26
5.4. Procedul „R” – RECUPERARE.....	26
5.5. Diagrama de monitorizare a performanțelor elevilor.....	27
5.6. Tabelul de performanță școlară.....	29
BIBLIOGRAFIE	31
ANEXE	33
Anexa 1 Plan de recuperare. Modele orientative.....	33
Anexa 2 Tabelul de performanță școlară, clasa I (Școala națională).....	34

ABREVIERI

MECD	- Metodologia evaluării criteriale prin descriptori, clasa I
ECD	- Evaluare criterială prin descriptori
EI	- Evaluare inițială
ES	- Evaluare sumativă
EA	- Evaluare anuală
EFE	- Evaluare formativă în etape
EFP	- Evaluare formativă punctuală
EFI	- Evaluare formativă interactivă
ind.	- <i>independent</i>
ghid.	- <i>ghidat de învățător</i>
spr.	- <i>cu mai mult sprijin</i>

1. PREZENTARE GENERALĂ

1.1. Scopul și obiectivele

Prezenta metodologie (în continuare – MECD) stabilește modul de organizare și realizare a procesului de evaluare criterială prin descriptori în clasa I.

MECD are **scopul** de a reglementa acțiunile manageriale și didactice privind continuarea procesului de implementare a evaluării criteriale prin descriptori și este elaborată în contextul actualizării următoarelor documente:

- Evaluarea criterială prin descriptori în învățământul primar. Ghid metodologic. Clasa I. (aprobat la Consiliul Național pentru Curriculum, Ordinul nr.862 din 07 septembrie 2015);
- Instrucțiune cu privire la implementarea Metodologiei evaluării criteriale prin descriptori în învățământul primar, clasa I (aprobată la Consiliul Național pentru Curriculum, Ordinul nr. 862 din 07 septembrie 2015);
- Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori în clasele I-II (aprobată la Consiliul Național pentru Curriculum, Ordinul nr.623 din 28 iunie 2016).

Prin actualizarea realizată se asigură continuitatea procesului de implementare a procesului de evaluare criterială prin descriptori în clasele I-III în baza corelării cu:

- Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori, clasa a III-a (aprobată la Consiliul Național pentru Curriculum, Ordinul nr.70 din 05 septembrie 2017).

Obiectivele MECD sunt următoarele:

- Confirmarea concepției ECD prin actualizarea și completarea noțiunilor de bază și în contextul continuității în clasele I-III;
- Explicitarea psihopedagogică a impactului evaluării pentru autonomia școlarului mic;
- Inițierea în proiectarea didactică eșalonată din perspectiva ECD;
- Utilizarea coerentă a produselor școlare, criteriilor și descriptorilor în cadrul strategiilor de evaluare: formelor, metodelor, tehnicilor, instrumentelor de evaluare;
- Optimizarea procesării datelor evaluării în documente școlare și instrumente de monitorizare a performanțelor elevilor;
- Interpretarea rezultatelor obținute în activitatea de evaluare formativă și managementul recuperării ameliorative;
- Valorificarea rezultatelor școlare ale elevilor în vederea diferențierii și individualizării învățării;
- Analiza reflectiv-critică și formularea judecăților de valoare proprii privind necesitatea schimbărilor în cultura evaluativă;
- Manifestarea culturii evaluative din perspectiva învățământului centrat pe competențe și a tendințelor de modernizare a evaluării.

1.2. Acțiuni manageriale de implementare a ECD în clasa I

Specialiștii responsabili de învățământul primar din cadrul OLSDÎ:

1. *vor informa* managerii instituțiilor de învățământ despre MECD, în primele zile ale publicării prezentului document;
2. *vor aduce la cunoștința* cadrelor didactice și manageriale că, începând cu anul de învățământ 2018-2019, proiectarea didactică în baza ECD la clasa I se va realiza eșalonat, urmărind cumularea treptată a experienței;
3. *vor organiza* activități de tip seminare instructive, mese rotunde, consilieri metodice privind implementarea MECD;

4. *vor asigura* formarea managerilor și a cadrelor didactice din raion/municipiu în vederea implementării MECD, la nivelul instituțiilor de formare continuă și la nivel local;
5. *vor elabora* planul de monitorizare a implementării ECD în învățământul primar;
6. *vor monitoriza* activitățile de pedagogizare și consiliere a părinților privind implementarea ECD.

Managerii școlari responsabili de învățământul primar (director, director-adjunct, șef comisie metodică):

1. *vor informa* cadrele didactice din instituții despre MECD, în primele zile ale publicării prezentului document;
2. *vor aduce la cunoștință* cadrelor didactice că, începând cu anul de studii 2018-2019, proiectarea de lungă durată în baza ECD la clasa I se va realiza eșalonat, pe parcursul unităților de învățare; nu vor impune imediat variantele de proiectare extinse din perspectiva ECD, dar vor susține și vor promova implementarea treptată a acestora;
3. *vor asigura* formarea tuturor cadrelor didactice privind implementarea ECD în clasa I, la nivelul instituțiilor de formare continuă și la nivel local;
4. *vor organiza* ședințe, mese rotunde, consilieri metodice privind implementarea MECD;
5. *vor întocmi* planuri de acțiuni de formare a cadrelor didactice privind implementarea ECD;
6. *vor elabora* planul de monitorizare a implementării ECD;
7. *vor organiza* activități de pedagogizare și consiliere a părinților privind implementarea ECD.

Cadrele didactice care predau la clasa I:

1. *vor studia* cu atenție MECD și *vor iniția* implementarea la nivelul proiectărilor didactice, în procesarea și interpretarea datelor evaluării, precum și la nivelul demersului didactic propriu-zis;
2. *vor participa* la activități de dezvoltare profesională în cadrul instituțiilor de formare continuă și seminarelor raionale și instituționale, în vederea implementării MECD;
3. *vor informa* părinții, în cadrul ședințelor din debutul anului școlar (începând cu 2018-2019), despre MECD și despre Tabelul de performanță școlară în care se vor sintetiza rezultatele elevului pe parcursul clasei I la disciplinele școlare, precum și caracteristicile manifestărilor comportamentale ale copilului la școală.

2. STRATEGIA EVALUĂRII CRITERIALE PRIN DESCRIPTORI

2.1. Concepția evaluării criteriale prin descriptori în contextul Codului Educației al Republicii Moldova

În contextul Codului Educației al Republicii Moldova [1]¹, **ECD constituie un sistem de eficientizare permanentă și diferențiată a învățării, predării și evaluării prin introducerea criteriilor și descriptorilor, fără acordarea notelor.**

¹ **Articolul 16. Evaluarea și scara de notare.** (5) În învățământul primar, evaluarea rezultatelor învățării este criterială și se efectuează prin descriptori.

Articolul 152. Prezentul cod intră în vigoare în 30 de zile de la publicare, cu excepția: d) art. 16 alin. (5), în partea ce ține de evaluarea rezultatelor învățării prin descriptori, care se pune în aplicare din anul 2015, începând cu clasa I.

Articolul 3. Noțiuni principale. În sensul prezentului cod, următoarele noțiuni principale semnifică:
descriptori – criterii calitative de evaluare care descriu modul de manifestare a competențelor elevului și permit determinarea gradului de realizare a acestora (minim, mediu, maxim). În conformitate cu nivelul atins, descriptorii permit acordarea de calificative (suficient, bine, foarte bine).

Excluderea notelor este argumentată din perspectiva particularităților de vârstă ale elevilor din ciclul primar. Vârsta de 6-7 ani este dominată de o motivație extrinsecă, iar pentru succesul școlar, dar și formarea armonioasă a personalității, este importantă motivația intrinsecă.

Școlarul mic percepe nota drept o laudă sau o pedeapsă, o atitudine pozitivă sau negativă a cadrului didactic. Copilul nu este în măsură să se autoevalueze prin notă. Astfel, acordarea notelor la vârsta școlară mică sprijină, cu precădere, motivația extrinsecă, iar introducerea descriptorilor urmărește dezvoltarea motivației intrinseci în contextul asigurării continuității la nivelurile preșcolar și primar.

▪ **Baza metodologică** a ECD este *evaluarea pentru învățare*.

▪ **Obiectivul principal** al ECD rezidă în îmbunătățirea rezultatelor obținute individual sau în grup, contribuind la motivarea pentru învățare, la (auto)corectarea greșelilor, prin urmare la o evoluție a dezvoltării personalității școlarului mic.

▪ Fiind subordonat interesului superior al copilului, procesul ECD se fundamentează pe un sistem unitar de principii:

principii psiho-pedagogice:

- principiul centrării pe personalitatea celui evaluat (educat), pe caracteristicile sale individuale și de vârstă;
- principiul motivării pentru învățare;
- principiul confidențialității;
- principiul succesului;
- principiul transparenței și participării la procesul evaluării (copil/părinte/ reprezentant legal al copilului).

principii didactice:

- principiul relevanței și eficienței;
- principiul integranței procesului educațional de predare-învățare-evaluare;
- principiul priorității autoevaluării;
- principiul flexibilității în alegerea instrumentelor de evaluare;
- principiul corelării evaluării formative cu cea sumativă.

2.2. Noțiuni de bază ale ECD

▪ **Obiectul evaluării** în școala primară îl constituie rezultatele școlare individuale ale copilului.

Spectrul rezultatelor vizate este determinat de curriculumul școlar centrat pe formarea de competențe. De fapt, nu evaluăm competențe, dar „urme” vizibile ale acestora, adică produsele prin care se ajunge la rezultatele elevilor [16, p.130].

▪ **Produsul școlar** reprezintă un rezultat școlar proiectat pentru a fi realizat de către elev și măsurat, apreciat de către cadrul didactic, elevul însuși, colegii și, eventual, părinții.

Termenul *produs* ca forma în care informația este stocată și procesată este enunțat în Modelul lui Guilford, alături de *conținut* și *proces*. În acest context, produsul relatează despre tipurile de informații pe care le procesează de la tipurile de conținut. Produsul este rezultatul operațiunii efectuate de individ și este compus din două elemente „dimensiuni”: conținutul – element asupra căruia se va efectua operațiunea; operațiunea – activitate intelectuală produsă de individ care se aplică obiectului [17, p. 27]. Reieșind din interpătrunderea și inseparabilitatea acestor două dimensiuni, MECD admite formularea produselor școlare atât pornind de la conținut (de ex.: Poezia recitată), cât și de la operațiune (de ex.: Citirea cu voce a unui text cunoscut).

▪ **Criteriile de evaluare** sunt seturi de calități importante care se regăsesc în produsele învățării și care trebuie să se prezinte ca un sistem, într-o unitate integră și inseparabilă cu produsul respectiv.

Sintagma „criterii de evaluare” se utilizează doar de către cadrele didactice în medii profesionale, la scrierea rapoartelor, lucrărilor metodice, articolelor etc. Criteriile de evaluare se

prezintă elevilor în formă de **criterii de succes**, formulate în limbaj accesibil, pe scurt, folosind verbe, de obicei la persoana I singular.

Exemplu

Produsul școlar: Citirea cu voce a unui text cunoscut

Criterii de succes
(pentru elevi)

Criterii de evaluare
(pentru cadre didactice)

1. Pronunț corect fiecare cuvânt.	1. Pronunță corect fiecare cuvânt.
2. Articulez corect toate cuvintele.	2. Articulează corect toate cuvintele.
3. Citesc expresiv, cu intonația potrivită.	3. Citește expresiv, cu intonația potrivită.

▪ **Descriptorii** reprezintă criteriile calitative de evaluare care descriu modul de manifestare a competențelor elevului și permit determinarea gradului de realizare a acestora (minim, mediu, maxim); constituie indicatori operaționali direct observabili în **comportamentul performanțial al elevilor și la nivelul rezultatelor și produselor activității concrete a acestora**.

Astfel, descriptorii generali pentru învățământul primar descriu modul de manifestare a competențelor elevului în procesul realizării finalităților curriculare pe două dimensiuni intercondiționate:

- **dimensiunea cumulativă** (decizională) vizează nemijlocit performanțele elevului la disciplinele școlare și permite *atribuirea calificativelor: foarte bine, bine, suficient*;
- **dimensiunea formativă** (formatoare, dinamică) vizează comportamentul performanțial al elevului și permite *stabilirea nivelului de performanță: independent, ghidat de învățător, cu mai mult sprijin*.

În clasa I, aprecierea rezultatelor elevilor nu vizează dimensiunea cumulativă (decizională) - nu se acordă calificative. Astfel, școlarului mic i se asigură condiții favorabile pentru edificarea comportamentului performanțial de succes într-un ritm confortabil și în contextul individual al formării personalității. Efectele urmărite vizează menținerea sănătății psihofiziologice a școlarii mici, formarea motivației intrinseci, dezvoltarea stimei de sine în baza educării capacităților de autoevaluare, favorizarea competențelor interpersonale în contextul evaluării reciproce, sprijinirea competențelor de învățare, dinamizarea autonomiei învățării și a autoeducației, la general.

Aprecierea rezultatelor elevilor în clasa I se realizează în baza descriptorilor generali pentru învățământul primar (tabelul 1). În exprimarea judecăților evaluative se folosesc cuvinte încurajatoare.

Tabelul 1. Descriptorii generali pentru învățământul primar

Indicatori de performanță <i>Competența:</i>	Descriptori de performanță <i>Elevul realizează produsul școlar:</i>
este constituită stabil, capabilă de autodezvoltare	corect; complet; coerent; fără ezitări
necesită antrenament pentru consolidare	cu greșeli mici; cu incompletitudini mici; cu incoerențe mici; cu ezitări mici, depășite ca rezultat al ghidării (întrebărilor orientative) oferite de învățător
se află în curs de formare	cu greșeli; cu incompletitudini; cu incoerențe; cu ezitări depășite ca rezultat al sprijinului (indicațiilor, explicațiilor) oferit de învățător

2.3. Tipuri de evaluare în contextul ECD

Din punct de vedere al situațiilor de evaluare, se evidențiază:

- **evaluarea instrumentală** - realizată în condiții special create ce presupun elaborarea și aplicarea unor instrumente de evaluare (test însoțit de matrice de specificații și barem de corectare/verificare/apreciere; probă orală, scrisă, practică sau combinată, fișe de evaluare, grile de autoevaluare sau evaluare reciprocă etc.);
- **evaluarea non-instrumentală** (neinstrumentală) - realizată în circumstanțe obișnuite pe baza observării activității elevilor și a feedback-ului imediat, fără folosirea anumitor instrumente de evaluare, fiind destinată sensibilizării partenerilor angajați în proces (cadrul didactic și elevii) la manifestările comportamentului performanțial al elevilor, în vederea prevenirii și combaterii dificultăților și eficientizării procesului didactic.

ECD accentuează *caracterul reflexiv* al evaluării non-instrumentale, care trebuie asigurat în contextul ghidării autoevaluării și evaluării reciproce pe baza criteriilor de succes aferente produsului vizat. În cazul evaluării instrumentale, condiții de reflexie se asigură în cadrul activităților diferențiate de postevaluare.

În funcție de momentul unui act evaluativ într-un parcurs de învățare, se disting: evaluarea inițială – predictivă; evaluarea formativă – continuă; evaluarea sumativă – finală. Respectând semnificațiile acestor strategii de evaluare, MECD diferențiază **trei tipuri de evaluare formativă**: evaluarea formativă în etape; evaluarea formativă punctuală; evaluarea formativă interactivă [11, 19, 15].

Evaluarea inițială:

- este de tip formator;
- poate să se raporteze la finalitățile curriculare însușite anterior, determinate ca fiind necesare pentru succesul elevilor în noul parcurs de învățare; poate avea caracter de diagnosticare a experiențelor la un anumit subiect sau la o anumită unitate de învățare;
- poate fi instrumentală, dar și noninstrumentală;
- are caracter reflexiv și creează elevilor condiții de autoevaluare și autoreglare a învățării;
- este ghidată de învățător, care își asumă responsabilitatea corectării ulterioare a parcursului de învățare al elevului prin combaterea și prevenirea dificultăților;
- prevede apreciere pe bază de descriptori, cu utilizarea cuvintelor încurajatoare.

Evaluarea sumativă:

- se raportează la sub-competențele stipulate pentru unitatea de învățare parcursă;
- este instrumentală, elevii fiind conștienți de demersurile evaluative întreprinse;
- este ghidată de învățător, care își asumă responsabilitatea „pregătirii” elevului prin evaluări formative; astfel, elevul percepe evaluarea sumativă drept un moment așteptat, dar nu unul care poate provoca tensiune și frică;
- este succedată de activități diferențiate de postevaluare (reînvățare/recuperare, antrenament, dezvoltare), în cadrul cărora se asigură condiții pentru reflexie;
- la Limba română și Matematică, numărul evaluărilor sumative se decide în baza recomandărilor Scrisorii metodice pentru învățământul primar elaborată de MECC pentru anul în curs; la celelalte discipline, evaluări sumative se realizează doar la sfârșit de semestru;
- în clasa I, prevede apreciere prin descriptori; se admite și indicarea punctajului acumulat.

Evaluarea formativă în etape:

- se raportează la câteva dintre sub-competențele stipulate pentru unitatea în curs de derulare (de

- obicei, 2-3 sub-competențe, în funcție de contextul concret);
- totalitatea sub-competențelor vizate prin evaluările formative în etape trebuie să acopere integral lista sub-competențelor vizate prin evaluarea sumativă la sfârșitul unității de învățare; astfel, sunt necesare cel puțin 2 evaluări formative în etape pe parcursul unei unități de învățare;
- este instrumentală și presupune valorificarea produselor selectate pentru fiecare dintre sub-competențele vizate (de obicei, 1-2 produse la o sub-competență, în funcție de contextul concret);
- are caracter reflexiv și creează elevilor condiții de autoevaluare și autoreglare a învățării;
- este ghidată de învățător pe baza criteriilor;
- prevede apreciere prin descriptori, cu utilizarea cuvintelor încurajatoare;
- presupune acțiuni de recuperare pentru asigurarea succesului imediat.

Evaluarea formativă punctuală:

- se raportează la una dintre sub-competențele stipulate pentru unitatea respectivă;
- este instrumentală și presupune valorificarea unui produs selectat pentru sub-competența vizată (în funcție de contextul concret, pot fi și două produse);
- are caracter reflexiv și creează elevilor condiții de autoevaluare și autoreglare a învățării;
- este ghidată de învățător pe baza criteriilor;
- prevede apreciere prin descriptori, cu utilizarea cuvintelor încurajatoare;
- presupune acțiuni de recuperare pentru asigurarea succesului imediat.

Evaluarea formativă interactivă:

- se raportează la obiectivele lecției;
- este non-instrumentală și presupune un feedback:
  - emoțional (de ex.: zâmbet; gesturi de aprobare; mimică de încurajare);
  - de conținut (de ex.: *ai scris corect; ai fost original; ai citit cu o intonație potrivită; ai rezolvat corect; fii atent în continuare la utilizarea liniei de dialog*);
  - de activitate (de ex.: *te-ai implicat; ai fost activ; ai apreciat obiectiv colegul; ai susținut atmosfera de lucru în grup; am încredere că poți să te implici; ai nevoie de un pic de curaj*);
- mizează pe autoevaluare și evaluare reciprocă;
- este ghidată de către învățător pe baza criteriilor, cu utilizarea cuvintelor încurajatoare și a descriptorilor.

2.4. Caracteristici ale evaluării criteriale bazate pe descriptori

▪ *Stimulatoare.* Este centrată pe interesul superior al copilului; oferă posibilitatea tratării diferențiate.

▪ *Centrată pe judecăți de evaluare.* Îl ajută pe elev să învețe, făcându-l conștient de ceea ce se întâmplă: ce învață? cum învață? de ce reușește să învețe? Dezvoltă capacitatea de autoevaluare la elevi; sesizează punctele critice în învățare; permite elevului să-și remedieze erorile și lacunele imediat după apariția lor și înainte de declanșarea unui proces cumulativ.

▪ *Oferă feedback formativ, rapid, reglând din mers procesul.* Îl ajută pe elev să învețe, iar pe învățător să predea. Este ipostaza procesului educațional, care oferă conexiunea inversă (răspunsul) internă și externă pentru activitatea de predare, realizată de învățător, și activitatea de învățare, realizată de elev, și face posibilă interacțiunea eforturilor ambilor actanți (învățătorului, elevului). Este un mecanism de autoreglare a activității didactice. Constituie o sursă de informare pentru învățător și elev și un temei de a lua decizii pentru îmbunătățirea procesului educațional. Are rolul de gestionare didactică a învățării, de ameliorare a predării-învățării. Se profilează ca un proces care

susține activitatea realizată de către învățător și elev, prin asigurarea feedback-ului cu referire la calitatea efortului întreprins.

- *Autentică.* Angajează elevii în situații reale de viață; evaluează elevii în acțiune, în cadrul procesului de învățare; este contextualizată, bazată pe legătura dintre experiențele concrete de viață și ceea ce se învață.

- *Colaborativă.* Este holistă, dar acceptă și modelul analitic (întregul este mai important decât partea); este interactivă, angajează elevii în înțelegerea evaluării; este orientată spre ajutorul pedagogic imediat.

- *Dezvoltativă.* Prezența evaluării în toate etapele procesului educațional este asigurată prin realizarea tuturor strategiilor: inițială, formativă, sumativă. Măsoară performanța actuală, oferă date calitative; reduce timpul destinat actelor evaluative ample, sporindu-l pe cel destinat învățării; instrumentele evaluării formative permit stimularea proceselor cognitive la elevi.

- *Transparentă.* Criteriile de evaluare trebuie să fie anunțate anterior și să constituie un model de învățare autoreglată. Descriptorii oferiți de către pedagog în cadrul fiecărei evaluări trebuie să fie comunicați elevului și părinților.

- *Unitară.* Evaluarea trebuie să urmărească și să opereze cu aceleași obiective, criterii, metodologii pentru toți copiii.

3. ORGANIZAREA PROCESULUI DE EVALUARE CRITERIALĂ PRIN DESCRIPTORI ÎN CLASA I

3.1. Produse școlare recomandate și criterii de succes

MECD prezintă produsele școlare recomandate pentru disciplinele obligatorii în clasa I.

În listele pe discipline, fiecărui produs școlar i se atribuie un număr de ordine (P1, P2, P3 etc.). Numerația respectivă va fi utilizată în proiectările didactice de lungă și de scurtă durată, în instrumentele de monitorizare a performanțelor elevilor.

Fiecare produs școlar este însoțit de un sistem de criterii de succes. În contextul MECD, produsul și sistemul aferent de criterii alcătuiesc împreună o unitate integră și inseparabilă, care va fi utilizată în cadrul diverselor situații didactice: în proiectare; la elaborarea instrumentelor de evaluare; la completarea instrumentelor de monitorizare a performanțelor elevilor.

Cadrul didactic trebuie să asigure cunoașterea și înțelegerea de către elevi a criteriilor de succes și a descriptorilor de performanță.

- Criteriile de succes se anunță anticipat elevilor într-un limbaj accesibil, trebuie explicate, pot fi stabilite/negociate cu elevii.

- Pentru a asigura accesibilitatea corespunzătoare vârstei elevilor, criteriile de succes pot fi reinterpretate/reformulate în funcție de nivelul experienței relevate, dar și de perioada anului școlar.

- Cadrul didactic va afișa criteriile de succes în cursul activităților în care acestea sunt vizate, astfel încât elevii să și le însușească treptat, dar nu va abuza în acest sens, nu va transforma sala de clasă într-o expoziție permanentă de panouri și planșe. Suprasăturarea spațiilor cu elemente destinate percepției vizuale induce fenomenul de „gunoi vizual” și are efecte opuse celor intenționate.

Atenție! Criteriile de succes nu sunt prevăzute pentru a fi memorate de către elevi. Sunt instrumente de sprijin și ghidare în autoformare, nicidecum materie de învățat pe de rost.

▪ Criteriile de succes vor servi drept repere pentru o activitate conștientă. Cadrul didactic va valorifica criteriile de succes și descriptorii de performanță în contextul unor metode și tehnici de învățare-evaluare centrate pe interactivitate, pe judecăți de valoare și pe autoreglarea învățării. Astfel, criteriile de succes pot repera anumite suporturi oferite elevilor, de exemplu: fișe sau grile de autoevaluare/evaluare reciprocă, fișe de învățare etc.

▪ Cadrul didactic va valorifica criteriile de succes și în realizarea unor tehnici de feed-back pentru reglarea imediată/permanentă a învățării, de exemplu: reușit s-a dovedi a fi...; ți-aș recomanda...; te felicit pentru... etc.

3.1.1. Limba și literatura română

<i>Produse recomandate</i>		<i>Criterii de succes</i>
P1	Informații prezentate succint	1. Prezint în 3-4 enunțuri informațiile importante la tema propusă. 2. Utilizez cuvintele și expresiile potrivite. 3. Rostesc corect și clar fiecare enunț.
P2	Situația de comunicare (prezentarea orală)	1. Respect tema propusă. 2. Expun coerent și clar fiecare gând. 3. Respect ordinea ideilor. 4. Utilizez cuvintele și expresiile potrivite.
P3	Lectura imaginilor	1. Identific obiectele, acțiunile din imagine. 2. Formulez propoziții. 3. Respect ordinea ideilor. 4. Intitulez imaginea.
P4	Răspunsul la întrebări	1. Înțeleg întrebarea. 2. Formulez răspunsul corect complet și corespunzător. 3. Ordenez corect cuvintele în propoziție. 4. Rostesc corect și clar fiecare enunț.
P5	Dialogul oral	1. Respect tema/cerința propusă. 2. Utilizez formulele de inițiere, de menținere și de încheiere a unui dialog. 3. Expun coerent și clar fiecare gând.
P6	Mesajul argumentativ	1. Alcătuiesc un enunț care exprimă clar opinia mea. 2. Expun coerent și clar fiecare gând. 3. Respect ordinea ideilor. 4. Folosesc cuvinte adecvate subiectului în discuție.
P7	Colaborarea în echipă	1. Mă implic. 2. Sunt receptiv(ă) la ideile colegilor. 3. Argumentez cu calmitate propriile idei.
P8	Scrisul	1. Iau poziția corpului, mâinii, caietului. 2. Respect forma și mărimea literelor. 3. Respect spațiul și înclinația uniformă. 4. Urmăresc aranjarea în pagină.* 5. Scriu cu acuratețe.
P9	Propoziția alcătuită și scrisă	1. Respect tema/cerința propusă. 2. Ordenez corect cuvintele în propoziție. 3. Respect regulile de scriere și de punctuație învățate.
P10	Caietul meu	1. Caietul meu are aspect plăcut. 2. Scrierea este lizibilă. 3. Caietul este completat îngrijit. 4. Respect așezarea în pagină, spațiul între litere, cuvinte, teme.

P11	Recunoașterea sunetelor, a grupurilor de sunete, a cuvintelor, a enunțurilor simple în mesajul scris și oral	<ol style="list-style-type: none"> 1. Recunosc sunetul, cuvântul și grupul de cuvinte în mesajul oral și scris. 2. Rostesc clar sunetele, cuvinte și grupuri de cuvinte în mesajul oral și scris. 3. Recunosc sunete/litere, cuvinte, grupuri de cuvinte în context necunoscut.
P12	Citirea cu voce a unui text cunoscut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pronunț corect fiecare cuvânt. 2. Articulez corect toate cuvintele. 3. Citesc expresiv, cu intonația potrivită.
P13	Textul (literar/nonliterar) citit la prima vedere	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pronunț corect fiecare cuvânt. 2. Citesc cursiv, fluent, fără pauze nejustificate. 3. Respect semnele de punctuație.
P14	Poezia recitată	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anunț titlul și autorul poeziei. 2. Recit toate versurile. 3. Rostesc corect și clar cuvintele. 4. Recit expresiv.
P15	Textul literar povestit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utilizez cuvinte din text. 2. Respect ordinea ideilor. 3. Expun clar fiecare gând.
P16	Transcriere de text	<ol style="list-style-type: none"> 1. Transcriu corect textul. 2. Aranjez textul în pagină. 3. Scriu cu acuratețe.
P17	Dictarea (scrierea după dictare)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Scriu corect literele/ silabele/cuvintele. 2. Respect regulile ortografice învățate și de punctuație. 3. Scriu lizibil și cu acuratețe.
P18	Prezentarea unui text literar cunoscut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numesc titlul, autorul textului. 2. Redau conținutul. 3. Exprim atitudinea proprie față de personaje. 4. Expun clar și coerent gândurile.
P19	Prezentarea unei cărți citite	<ol style="list-style-type: none"> 1. Numesc titlul, autorul. 2. Explic prin ce mi-a plăcut cartea. 3. Explic ce am învățat din această carte.

3.1.2. Matematică

<i>Produce recomandate</i>		<i>Criterii de succes</i>
P1	Scrierea numerelor naturale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Număr obiectele/imaginile.² 2. Scriu numerele folosind cifre/litere.³ 3. Respect cerințele de scriere corectă.
P2	Calcul oral în baza unui exercițiu dat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Calculez în minte. 2. Scriu răspunsul. 3. Efectuez proba (la necesitate).
P3	Calcul oral în baza înțelegerii terminologiei matematice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Citesc cu atenție cerința. 2. Determin operația pe care trebuie s-o efectuez. 3. Calculez în minte. 4. Scriu răspunsul.
P4	Calcul în coloniță	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aranjez corect numerele în coloniță. 2. Efectuez calcule și scriu fiecare cifră a rezultatului. 3. Efectuez proba (la necesitate).

² în cazul realizării cu sprijin în obiecte sau, respectiv, imagini

³ aici și în continuare, în cazuri similare, se alege varianta necesară dintre cele propuse

P5	Rezolvarea problemelor simple	<ol style="list-style-type: none"> 1. Citesc cu atenție problema. 2. Precizez care este condiția și care este întrebarea problemei. 3. Scriu schema problemei. 4. Scriu rezolvarea prin exercițiu. 5. Scriu răspunsul problemei.
P6	Formularea problemelor simple	<ol style="list-style-type: none"> 1. Observ cu atenție suportul dat pentru formularea problemei. 2. Îmi imaginez o situație potrivită. 3. Aleg date potrivite.⁴ 4. Formulez condiția problemei. 5. Formulez întrebarea problemei.
P7	Formarea șirurilor de numere după o regulă dată	<ol style="list-style-type: none"> 1. Înțeleg regula. 2. Aplic regula și scriu șirul.
P8	Completarea șirurilor de numere/forme geometrice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Observ cu atenție șirul. 2. Descopăr regula de formare. 3. Aplic regula și completez șirul.
P9	Recunoașterea formelor geometrice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Observ forma geometrică. 2. Îmi amintesc denumirea ei. 3. Notez răspunsul conform cerințelor.
P10	Efectuarea măsurărilor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aleg instrumentul de măsurare potrivit. 2. Aleg unitatea de măsură potrivită. 3. Efectuez măsurarea. 4. Scriu rezultatul obținut.
P11	Determinarea valorii de adevăr a unei propoziții matematice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Citesc cu atenție. 2. Mă întreb dacă este adevărat sau fals. 3. Notez răspunsul conform cerințelor.
P12	Exercițiu lacunar (cu numere/semne lipsă)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Citesc cu atenție. 2. Determin conform cerințelor numărul/semnul care lipsește. 3. Completez exercițiul.
P13	Enunț lacunar (cu numere/cuvinte lipsă)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Citesc cu atenție. 2. Determin conform cerințelor fiecare număr/cuvânt care lipsește. 3. Completez enunțul.
P14	Completarea tabelelor/schemelor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Observ cu atenție tabelul/schema. 2. Formulez o întrebare referitoare la caseta care trebuie completată, folosind terminologia matematică. 3. Răspund la întrebare și completez caseta. 4. Dacă este necesar, continui în mod analog.
P15	Colaborarea în echipă	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mă implic. 2. Sunt receptiv(ă) la ideile colegilor. 3. Argumentez cu calmitate propriile idei.
P16	Caietul meu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Caietul meu are aspect plăcut. 2. Scrierea este lizibilă. 3. Caietul este completat îngrijit.

3.1.3. Educația moral-spirituală

<i>Produce recomandate</i>		<i>Criterii de succes</i>
P1	Mesajul oral	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formulez clar mesajul. 2. Respect ordinea ideilor.

⁴ dacă este necesar

		<ol style="list-style-type: none"> Argumentez/dezvolt ideea principală. Utilizez vocabularul corespunzător.
P2	Personajul textului/situației/ cazului dat	<ol style="list-style-type: none"> Numesc virtuțile și viciile personajului. Le caracterizez în cuvinte proprii. Argumentez opinia/atitudea față de acest personaj.*
P3	Studiul de caz	<ol style="list-style-type: none"> Explic ghidat situația /cazul (cauze, consecințe, comportamente). Formulez clar opinia/poziția proprie. Argumentez opinia formulată.
P4	Sărbători calendaristice	<ol style="list-style-type: none"> Denumesc sărbătoarea calendaristică. Descriu tradițiile legate de această sărbătoare. Respect succesiunea ideilor. Exprim clar și concis fiecare gând.
P5	Comunicarea	<ol style="list-style-type: none"> Respect subiectul/tematica. Expun coerent și clar fiecare gând. Respect succesiunea logică. Utilizez limbajul corespunzător.
P6	Adoptarea de reguli și respectarea lor	<ol style="list-style-type: none"> Explic ghidat situația/cazul. Formulez reguli. Argumentez necesitatea respectării regulilor. Manifest interes și disponibilitate.
P7	Colaborarea în echipă	<ol style="list-style-type: none"> Mă implic. Sunt receptiv(ă) la ideile colegilor. Argumentez cu calmitate propriile idei.

3.1.4. Educația muzicală

<i>Produce recomandate</i>		<i>Criterii de succes</i>
P1	Interpretarea cântecului	<ol style="list-style-type: none"> Cunosc cuvintele cântecului. Cunosc melodia cântecului. Interpretez expresiv⁵ cântecul. Respect poziția corpului în timpul interpretării.
P2	Audiția creației muzicale (ghidat)	<ol style="list-style-type: none"> Cunosc/recunosc titlul și compozitorul. Determin ghidat caracterul muzicii. Îmi exprim ghidat impresiile despre creație. Respect regulile de audiere.*
P3	Caracterizarea creației muzicale audiate (ghidat)	<ol style="list-style-type: none"> Respect regulile de audiere. Numesc titlul (denumirea) creației (lucrării). Numesc compozitorul, autorul versurilor, cine interpretează. Determin caracterul melodiei (cantabil, dansant, de marș). Determin instrumentele muzicale care se evidențiază.
P4	Interpretarea creației muzicale (ghidat)	<ol style="list-style-type: none"> Respect regulile de audiere. Caracterizez emoțiile, sentimentele, exprimate de melodie. Argumentez în ce momente din viață poate să sune această creație.*
P5	Colaborarea în echipă	<ol style="list-style-type: none"> Mă implic. Sunt receptiv(ă) la ideile colegilor. Argumentez cu calmitate propriile idei.

⁵ redarea liniei melodice cu gestul mâinii; improvizarea/executarea mișcării de dans potrivite ritmului melodiei.

3.1.5. Educația plastică

<i>Produce recomandate</i>		<i>Criterii de succes</i>
P1	Lucrări și compoziții plastice ⁶	<ol style="list-style-type: none"> 1. Respect tema plastică și subiectul. 2. Utilizez materialele / ustensilele corespunzătoare. 3. Realizez subiectul plastic prin tehnica studiată. 4. Execut lucrarea cu acuratețe (aspectul estetic).
P2	Lucrare plastică utilizând creioanele colorate	<ol style="list-style-type: none"> 1. Respect tema plastică și subiectul. 2. Utilizez corespunzător creioanele de diferite culori. 3. Execut lucrarea cu acuratețe (aspectul estetic).
P3	Lucrare plastică utilizând acuarela/guașul	<ol style="list-style-type: none"> 1. Respect tema plastică și subiectul. 2. Potrivesc culorile corespunzător subiectului/ temei/ celor reprezentate. 3. Execut lucrarea cu acuratețe (aspectul estetic).
P4	Lucrare plastică utilizând culoarea ca element de limbaj plastic	<ol style="list-style-type: none"> 1. Respect tema plastică și subiectul. 2. Combin reușit/corespunzător/adevat culorile în lucrare. 3. Execut lucrarea cu acuratețe (aspectul estetic).
P5	Lucrare plastică utilizând punctul/liniile	<ol style="list-style-type: none"> 1. Respect tema plastică și subiectul. 2. Utilizez punctul/liniile ca elemente decorative. 3. Realizez subiectul într-un mod individual.
P6	Compoziție plastică	<ol style="list-style-type: none"> 1. Respect tema plastică și subiectul. 2. Utilizez materialele / ustensilele corespunzătoare. 3. Execut lucrarea cu acuratețe (aspectul estetic). 4. Realizez subiectul într-un mod individual.
P7	Compoziție în materiale naturale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Respect tema plastică și subiectul. 2. Accentuez centrul compoziției prin tehnicile/materialele alese. 3. Execut lucrarea cu acuratețe.
P8	Colaborarea în echipă	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mă implic. 2. Sunt receptiv(ă) la ideile colegilor. 3. Argumentez cu calmitate propriile idei.
P9	Prezentarea lucrării ⁷	<ol style="list-style-type: none"> 1. Explic cum am respectat tema plastică și subiectul. 2. Argumentez ce materiale / ustensile am folosit. 3. Explic cum am utilizat tehnica studiată.

3.1.6. Educația fizică

<i>Produce recomandate</i>		<i>Criterii de succes</i>
P1	Exerciții de front și formații	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identific modelul de mișcare. 2. Execut exerciții de front și formații. 3. Respect regulile de acțiune individuală și în comun.
P2	Exerciții cu caracter aplicativ (mers, alergări, sărituri etc.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Înțeleg exercițiul. 2. Execut acțiunea (alergarea, aruncarea, prinderea etc.). 3. Respect regulile de securitate. 4. Manifest insistență, curaj, răbdare.
P3	Exerciții de dezvoltare fizică generală (EDFG)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Respect poziția inițială. 2. Execut exercițiile de DFG. 3. Respect tehnica securității.
P4	Exerciții de atletism (săritură, alergare)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Respect poziția corpului. 2. Manifest rezistență.

⁶ realizate prin utilizarea diverselor materiale, instrumente și tehnici de artă

⁷ utilizând limbajul plastic

		3. Respect tehnica securității. 4. Manifest insistență, curaj, răbdare.
P5	Exerciții din gimnastica de bază (rostogoliri, atârănări, semisfoară etc.)	1. Respect poziția corpului. 2. Execut exercițiile propuse. 3. Manifest insistență, curaj, răbdare. 4. Respect regulile de securitate.
P6	Jocul sportiv / Jocul dinamic / ștafete	1. Respect regulile jocului / ștafetei. 2. Execut tehnica elementelor jocului /ștafetei. 3. Manifest respect pentru adversar. 4. Respect tehnica securității.
P7	Aruncarea mingii	1. Respect poziția corectă a corpului. 2. Arunc corect mingea în țintă. 3. Respect regulile de securitate.
P8	Colaborarea în echipă	1. Mă implic. 2. Sunt receptiv(ă) la ideile colegilor. 3. Argumentez cu calmitate propriile idei.

3.1.7. Educația tehnologică

<i>Produce recomandate</i>		<i>Criterii de succes</i>
P1	Proiect de confecționare	1. Descriu etapele tehnologice de confecționare; 2. Comentez aspectul estetic; 3. Explic de ce sunt utile articolele. 4. Prezint schița grafică și modelul decorativ proiectat;
P2	Articole tradiționale ⁸	1. Selectez pânza/materialul necesar; 2. Păstrez în condiții potrivite materialele și ustensilele; 3. Respect normele de igienă și protecție a muncii.
P3	Confecționare de lucrări ⁹	1. Selectez materialele și ustensilele necesare. 2. Respect etapele tehnologice. 3. Utilizez schițe, scheme și diferite tehnici de lucru. 4. Realizez lucrarea cu acuratețe. 5. Respect normele de igiena și protecție a muncii. 6. Finisez articolul.
P4	Evaluarea lucrărilor confecționate ¹⁰	1. Apreciez cât este de estetică lucrarea. 2. Explic dacă se respectă tradiția populară. 3. Explic dacă s-au respectat etapele tehnologice. 4. Explic cât de calitativ este produsul. 5. Respect terminologia specifică.*

3.2. Produce școlare opționale

MECD se aplică și în cadrul disciplinelor opționale, învățătorul având posibilitatea de a formula produse și criterii proprii după modelul disciplinelor obligatorii înrudite. Învățătorul poate propune produse opționale și în cadrul disciplinelor obligatorii – un produs opțional într-un modul, prin corelare cu o finalitate curriculară. În proiectele didactice, produsul opțional se va marca cu asterisc și se va prezenta deplin, împreună cu criteriile de succes.

Exemple de produse opționale în clasa I:

Limba română: Rebusul • Graficul emoțiilor • Portretul cuvântului • Profilul personajului.

Matematică: Numărare cu startul, finalul și pasul dat • Schimb de bani • Proiect • Crosswords.

⁸ conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare.

⁹ realizarea procesului tehnologic conform proiectului elaborat.

¹⁰ conform cerințelor estetice, tehnologice și funcțiilor utilitare.

4. PROIECTAREA EVALUĂRII CRITERIALE PRIN DESCRIPTORI

4.1. Proiectarea eşalonată a ECD

Proiectarea demersului didactic la o disciplină şcolară solicită cadrului didactic gândirea în avans a derulării evenimentelor la clasă, o prefigurare a predării, învăţării şi evaluării, eşalonată pe două niveluri intercondiţionate:

- *proiectarea de lungă durată* (pentru un an şcolar, un semestru, o unitate de învăţare): proiectarea modului de administrare a disciplinei; proiectarea unităţilor de conţinut;
- *proiectarea de scurtă durată*: elaborarea proiectelor de lecţie (sau altă formă de organizare, de exemplu, excursie).

Prezenta metodologie prevede atât operarea unor elemente de extindere a proiectării didactice eşalonate din perspectiva ECD, cât şi optimizări care duc la anumite restrângeri. **Managerii nu vor impune imediat variantele extinse, dar vor susţine şi vor promova implementarea treptată a acestora în vederea cumulării fireşti şi armonioase a experienţei.**

Cadrele didactice au dreptul să realizeze la începutul anului şcolar doar proiectarea administrării disciplinei, iar proiectarea unităţilor de învăţare să o realizeze pe parcurs, pe măsura finalizării implementării proiectului unităţii anterioare. Adoptând iniţial varianta tradiţională a proiectului unui modul, învăţătorul o va putea completa pe parcurs în cheia extinderilor propuse, dobândind, astfel, experienţă.

Prin contrapunerea nivelurilor de proiectare, se evidenţiază elementele prin care se va realiza implementarea proiectării eşalonate a ECD:

Proiectarea de lungă durată		Proiectarea de scurtă durată
<i>Proiectarea administrării disciplinei</i>	<i>Proiectarea unităţilor de învăţare (a modulelor)</i>	<i>Proiectarea lecţiilor</i>
Competenţele specifice disciplinei	Sub-competenţele prevăzute pentru modul	Sub-competenţele selectate pentru lecţie Obiectivele lecţiei
Sucesiunea unităţilor de învăţare în an	Sucesiunea subiectelor tematice în modul	Sucesiunea evenimentelor instructive (sau a etapelor ERRE)
Eşalonarea timpului: nr. total de ore pe an; nr. de ore per modul	Repartizarea timpului: nr. de ore alocate la modul; perioada calendaristică pentru fiecare subiect tematic	Administrarea timpului: durata lecţiei; durata fiecărei etape a lecţiei
	Resurse: nr. paginilor respective din manualul aprobat de MECC; alte resurse la discreţie	Strategiile didactice: forme; metode, procedee şi tehnici; mijloace Strategiile de evaluare: tipul evaluării; instrumentul de evaluare; produsele vizate (doar în cazul evaluărilor instrumentale) ¹¹
Eşalonarea evaluărilor (iniţiale; formative în etape; sumative) pe parcursul anului ¹¹	Repartizarea evaluărilor (iniţiale; formative în etape; sumative) în cursul modulului ¹¹ Repartizarea produselor pentru evaluările formative în etape în cursul modulului ¹¹	Descrierea demersului proiectat

¹¹ extindere din perspectiva ECD

4.2. Proiectarea de lungă durată din perspectiva ECD

Proiectul de lungă durată:

- include proiectarea administrării disciplinei și proiectele unităților de învățare;
- este un **document managerial** care se întocmește de către cadrul didactic la începutul anului școlar pentru fiecare disciplină de învățământ și admite operarea unor ajustări, dezvoltări pe parcursul anului, în funcție de dinamica reală a clasei de elevi;
  - trebuie să constituie un **instrument funcțional** care să asigure un parcurs ritmic al conținuturilor și evaluărilor în cheia paradigmei ECD, punctat pe structura anului școlar și orientat spre realizarea finalităților curriculare de către elevii clasei.
  - este oportun să poarte un **caracter personalizat** realizând o confluență a normativității didactice cu creativitatea și competența profesională a pedagogului – benefică, întâi de toate, pentru elev; proiectările de lungă durată editate pot fi folosite ca repere pentru demersul personalizat.

4.2.1. Proiectarea administrării disciplinei

Disciplina:					Model
Competențele specifice:					
1.					
2. ....etc.					
Resurse bibliografice:					
1.					
2. ....etc.					
Administrarea disciplinei:					
Nr. de ore/săpt.		Nr. de ore/an			
Unitățile de învățare (modulele)	Nr. de ore/modul	Evaluări			Observații
		EI	EFE	ES	

Indicații pentru completarea rubricilor

- ✓ **Disciplina** – se scrie denumirea disciplinei în conformitate cu Planul-cadru.
- ✓ **Competențele specifice disciplinei** – se transcriu din curriculum disciplinar (v. *Concepția didactică a disciplinei*).
- ✓ **Resurse bibliografice** – se listează produsele curriculare utilizate:
  - produse curriculare principale: curriculum disciplinar, manualul școlar aprobat de MECC;
  - produse curriculare auxiliare: ghiduri metodice pentru cadrele didactice, instrucțiuni metodologice, caiete de activitate independenta pentru elevi, culegeri de teste etc.

Atenție! Auxiliarele pentru elevi se vor alege în mod judicios, ținând cont de prevederile curriculare, posibilitățile de armonizare cu manualul aprobat de MECC, necesitățile și preferințele elevilor, posibilitățile financiare ale părinților. Aceste suporturi nu sunt obligatorii, iar alegerea lor se va consulta cu managerul pentru învățământul primar. Managerul va exclude abuzul de suporturi auxiliare, precum nici nu va impune procurarea unor anumite suporturi.

- ✓ **Nr. de ore/săptămână** – se scrie în conformitate cu Planul-cadru.
- ✓ **Nr. de ore/an** – se calculează în funcție de structura anului școlar care este stabilită pentru fiecare an școlar în parte de către MECC al Republicii Moldova.
- ✓ **Unitățile de învățare** (modulele) – pot fi eșalonate preluând denumirile unităților de

conținut din curriculum la disciplină (v. *Repartizarea conținuturilor pe clase și unități de timp*) sau denumirile capitolelor (modulelor) din manualul aprobat de MECC pentru anul în curs.

- ✓ **Nr. de ore/modul** – se proiectează orientativ, ținând cont de: recomandările din curriculum la disciplină (v. *Repartizarea conținuturilor pe clase și unități de timp*); conținuturile respective din manual; complexitatea conținuturilor; ritmul de învățare al elevilor etc.
- ✓ **Evaluări** – se proiectează numărul de evaluări inițiale (EI), formative în etape (EFE) și sumative (ES) în fiecare modul; astfel, cadrul didactic va putea să-și clarifice dacă repartizarea orelor pe module îi va permite să deruleze eficient procesul ECD; totodată, se creează o viziune de ansamblu asupra procesului didactic la disciplină.

Atenție! Numărul de evaluări sumative la Limba română și Matematică se proiectează ținând cont de recomandările *Scrisorii metodice pentru învățământul primar* din anul școlar în curs. La celelalte discipline se vor proiecta evaluări sumative doar la sfârșit de semestre, iar la fine de module se vor realiza evaluări formative în etape.

- ✓ **Observații** – modificările care, eventual, survin pe parcursul anului școlar.
- ✓ Cadrul didactic are libertatea de a completa tabelul *Administrarea disciplinei* cu alte rubrici care îi pot facilita activitatea de proiectare. De exemplu: poate face o demarcație între semestre; poate include rubrica *Săptămâna* destinată repartizării orientative pe săptămâni a orelor rezervate pentru parcurgerea modulului (de ex., S₁, S₂...etc. sau prin precizarea perioadelor calendaristice).

Exemplu

Limba și literatura română. Administrarea disciplinei

Nr. de ore/săptămână	Nr. de ore/an ¹²
8	264

Unitățile de învățare (perioadele învățării citit-scrisului)	Nr. ore	Evaluări			Observații
		EI	EFE	ES	
Semestrul 1					
1. Perioada prealfabetară	38	1	3	1	
2. Perioada alfabetară	82	1	4	1	
<i>Total semestrul 1</i>	<i>120</i>	<i>2</i>	<i>7</i>	<i>2</i>	
Semestrul 2					
2. Perioada alfabetară	88	1	4	2 probă orală și test	
3. Perioada postalfabetară	56	1	3	2 teste, inclusiv 1 anual	
<i>Total semestrul 2</i>	<i>144</i>	<i>2</i>	<i>7</i>	<i>4</i>	
<i>Total an</i>	<i>264</i>	<i>4</i>	<i>14</i>	<i>6</i>	

4.2.2. Proiectarea unităților de învățare

Unitatea de învățare:.....

Nr. de ore alocate:.....

Model

Sub-competențe	Detalii de conținut	Nr. de ore	Data	Resurse	Evaluare	Observații

¹² poate varia în funcție de structura anului școlar și datele calendaristice

Indicații pentru completarea rubricilor

- ✓ **Unitatea de învățare** (sau modulul) – se trece numărul de ordine și denumirea unității, în conformitate cu eșalonarea din tabelul *Administrarea disciplinei*. Proiectarea unității de învățare poate fi realizată atât la începutul anului școlar, cât și pe parcurs – pe măsură ce se finalizează implementarea proiectului unității anterioare.
- ✓ **Nr. de ore alocate** – se trece numărul corespunzător din tabelul *Administrarea disciplinei*.
- ✓ **Sub-competențe** – în variantă schematică, se transcriu numerele de ordine ale tuturor sub-competențelor prevăzute pentru modulul dat în curriculum disciplinar (de exemplu: 3.1; 3.2; 3.3 etc.); dacă se consideră necesar, se transcriu din curriculum.
- ✓ **Detalii de conținut** – se eșalonează subiectele tematice pentru unități de 1-3 ore, care pot fi preluate din manualul aprobat de MECC, din lista de conținuturi din curriculum disciplinar; apoi, în funcție de specificul disciplinei, creativitatea pedagogului și alți factori, se explicitează parcursurile elevilor la fiecare lecție – mai succint sau mai desfășurat.
- ✓ **Data** – se trec datele calendaristice pentru fiecare subiect tematic indicat în coloana anterioară, ținând cont de structura anului școlar.
- ✓ **Resurse** – se indică paginile din manual și, eventual, din suporturi didactice auxiliare, pentru fiecare subiect tematic. La discreția învățătorului, pot fi notate și alte elemente (materiale didactice, forme de organizare a activităților ș.a.)
La nivelul unității de conținut, nu este obligatoriu de a proiecta metodele și formele activității didactice la lecții. La dorință, referințe la acest aspect pot fi făcute în detalierea conținuturilor.
- ✓ **Evaluare** – se vor indica lecțiile în cadrul cărora se proiectează: evaluarea inițială (EI); evaluarea formativă în etape (EFE); evaluarea sumativă (ES), inclusiv cea anuală (EA).
  - La început de an, semestru, modul, se proiectează o EI.
  - La disciplinele *Limba română* și *Matematică*, la finele fiecărui modul este obligatorie o ES, după care se rezervează timp pentru activități postevaluative diferențiate. Pentru un modul voluminos, pot fi proiectate două ES – una secvențială, alta finală. La celelalte discipline, ES se vor realiza doar la semestru, iar la fine de module se vor desfășura EFE.
  - Repartizarea EFE în cursul modulului se va face în corespundere cu ritmul de învățare al elevilor, alți factori eventuali. Se vor proiecta cel puțin două EFE pe parcursul finalizat prin ES (la fine de modul sau secvențială).

Atenție! Se va urmări ca totalitatea produselor școlare supuse evaluării formative în etape pe parcursul modulului să asigure o acoperire deplină a sub-competențelor care vor fi vizate prin evaluarea sumativă la finele modulului.

Pentru fiecare EFE se vor indica produsele selectate. De exemplu, abrevierea EFE (P1, P2) înseamnă că evaluarea formativă în etape se va realiza pe baza produselor P1 și P2 din lista produselor școlare recomandate la disciplina respectivă (cap. 3).

- Evaluările formative punctuale și cele interactive au ca funcție prioritară învățarea. De aceea nu este neapărat necesar de a le proiecta la nivel de modul, dar la nivel de lecții.
În cazul în care este dificil de a acoperi prin EFE toate sub-competențele vizate la modul, se admite proiectarea evaluării unor sub-competențe prin EFP. Înregistrările respective se vor face în rubrica *Observații*.

Exemplu

Matematică

Modulul 3. Bobocii prind aripi (Adunarea și scăderea în concentrul 0-10)

Nr. de ore alocate: 34

Sub-competențe	Detalii de conținut	Nr. ore	Data	Resurse <i>nr.pag. manual</i>	Evaluare	Obs.
3.1.	<i>1.Operația de adunare:</i> • Predare-învățare	1		36-37	EI	
3.2.	• Consolidare-dezvoltare	1				
3.3.	<i>2.Operația de scădere:</i>					
3.4.	• Predare-învățare	1		38-39		
3.5.	• Consolidare-dezvoltare	1				
	<i>3.Adunarea și scăderea cu 1:</i> • Înțelegere	1		40-41		
	<i>4.Adunarea cu 2:</i> • Predare-învățare	1		42		
	<i>5.Scăderea cu 2:</i> • Predare-învățare	1		43		
	<i>6.Adunarea și scăderea cu 2:</i> • Consolidare-dezvoltare	1		44-45		
	<i>7.Adunarea cu 3:</i> • Predare-învățare	1		46		
	<i>8.Scăderea cu 3:</i> • Predare-învățare	1		47		
	<i>9.Adunarea și scăderea cu 3:</i> • Consolidare-dezvoltare	1		48-49	EFE (P2, P12)	
	<i>10.Probleme de aflare a sumei:</i> • Predare-învățare	1		50-51		
	• Consolidare-dezvoltare	1				
	<i>11.Adunarea și scăderea cu 4:</i> • Înțelegere	1		52-53		
	• Consolidare-dezvoltare	1				
	<i>12.Adunarea și scăderea cu 5:</i> • Înțelegere	1		54-55		
	• Consolidare-dezvoltare	1				
	<i>13.Probleme de aflare a restului:</i> • Predare-învățare	1		56-57		
	• Consolidare-dezvoltare	1				
	<i>14.Adunarea și scăderea cu numerele până la 5:</i> • Analiză-sinteză	1		58-59	EFE (P2, P12, P5)	
	<i>15.Probleme de mărire a unui număr cu câteva unități:</i> • Predare-învățare	1		60-61		
	• Consolidare-dezvoltare	1				
	<i>16.Adunarea cu 6, 7, 8, 9:</i> • Înțelegere	1		62-63		
	• Consolidare-dezvoltare	1				

17. <i>Probleme de micșorare a unui număr cu câteva unități:</i> • Predare-învățare • Consolidare-dezvoltare	1 1		64-65		
18. <i>Scăderea cu 6, 7, 8, 9:</i> • Înțelegere • Consolidare-dezvoltare	1 1		66-67		
19. <i>Adunarea și scăderea până la 10:</i> • Aplicare • Consolidare-dezvoltare	1 1		68-69		
20. <i>Cine seamănă, culege:</i> • Analiză-sinteză • Activități diferențiate	1 1		70-71 Fișe diferențiate	EFE (P3, P12, P5, P6)	
21. <i>Evaluare sumativă</i>	1		Culeg. de teste, Test nr. 2	ES	
22. <i>Activități diferențiate de postevaluare</i>	1		Fișe diferențiate		

Pentru a verifica dacă produsele sunt selectate bine, se poate face confruntarea cu sub-competențele prevăzute la modul, de exemplu, în formă tabelară:

Detalii Evaluare

Evaluări formative în etape		Evaluare sumativă (test)
1.	Produse: P2: Calcul oral în baza unui exercițiu dat P12: Exercițiu lacunar (cu numere/semne lipsă)	Sub-competențe: 3.1. Perceperea elementelor de limbaj matematic aferent conceptelor de adunare și scădere. 3.2. Efectuarea adunării și scăderii numerelor naturale în centrul 0-10. 3.3. Aplicarea operațiilor de adunare, scădere și a proprietăților acestora pentru: compunerea și descompunerea numerelor; aflarea unor numere necunoscute în exerciții. 3.4. Rezolvarea problemelor simple, explicând în cuvinte proprii mersul rezolvării. 3.5. Formularea unor probleme simple, pornind de la: obiecte, imagine, enunț incomplet.
2.	Produse: P2: Calcul oral în baza unui exercițiu dat P12: Exercițiu lacunar (cu numere/semne lipsă) P5: Rezolvarea problemelor simple	
3.	Produse: P3: Calcul oral în baza percepției terminologiei matematice P12: Exercițiu lacunar (cu numere/semne lipsă) P5: Rezolvarea problemelor simple P6: Formularea problemelor simple	

Un cadru didactic experimentat și creativ poate ajunge la variante personalizate ale interpretării proiectului la nivel de modul din perspectiva ECD.

4.3. Proiectarea de scurtă durată din perspectiva ECD

Proiectul didactic al unei lecții oferă o schemă rațională a desfășurării lecției, pornind de la trei repere intercondiționate:

- ceea ce ne propunem să realizăm – *obiectivele lecției*;
- elementele necesare pentru a realiza ceea ce ne-am propus – *conținuturi și strategii didactice* (forme; metode, procedee și tehnici; mijloace);
- modul în care măsurăm eficiența învățării – *strategii de evaluare*.

Elaborarea proiectului didactic începe cu încadrarea lecției în unitatea de învățare, ceea ce implică stabilirea tipului de lecție, iar tipul lecției este corelat cu tipul de evaluare care poate fi valorificat la lecție. Din perspectiva ECD, această corelare se configurează în modul următor:

- activitățile de evaluare formativă interactivă pot și trebuie să fie realizate la orice tip de lecție, vizând diferite aspecte, inclusiv cele metacognitive;
- evaluările formative punctuale se pretează cel mai bine în lecțiile de aplicare, iar evaluările formative în etape – la lecțiile de analiză-sinteză; însă, în funcție de rezervele de timp ale modulului și de alți factori, cadrul didactic poate alege o altă variantă dintre cele posibile.

Antetul proiectului didactic al unei lecții va include următoarele componente:

	Model 1
<ul style="list-style-type: none"> • Subcompetențe: 3.1.; 3.2 etc. • Obiectivele lecției: La sfârșitul lecției, elevul va fi capabil: O₁: ..... O₂:.....etc. • Strategii didactice: <ul style="list-style-type: none"> - forme:..... - metode, tehnici și procedee:..... - mijloace:..... • Strategii de evaluare: 	

În rubrica *Strategii de evaluare* se vor preciza: tipul evaluării; instrumentul de evaluare și produsele vizate (în cazul evaluării instrumentale pe bază de produse); metode, procedee și tehnici utilizate. Aducem câteva exemple:

- Strategii de evaluare:**
  - evaluare inițială: dictare matematică (P3); autoevaluare (grilă);
  - evaluare formativă interactivă.
- Strategii de evaluare:**
  - evaluare formativă punctuală: probă orală (P1); autoevaluare (procedeul cromatic);
  - evaluare formativă interactivă.
- Strategii de evaluare:**
  - evaluare formativă în etape: probă scrisă (P4, P6, P10); autoevaluare (grilă);
  - evaluare formativă interactivă.
- Strategii de evaluare:** evaluare sumativă: test.
- Strategii de evaluare:** evaluare formativă interactivă; evaluare reciprocă (fișe).

Antetul proiectului de lecție poate fi organizat și în formă tabelară. Această formă permite explicitarea corelării elementelor incluse. Forma tabelară poate fi recomandată pentru publicații și lecții publice, dar poate fi aplicată, la discreția învățătorului, și în proiectele zilnice ale lecțiilor:

Sub-competențe	Obiective <i>La sfârșitul lecției, elevul va fi capabil:</i>	Produce evaluate	Criterii de succes
----------------	---	------------------	--------------------

- **Strategii didactice:**
  - forme:.....
  - metode, tehnici și procedee:.....
  - mijloace:.....
- **Strategii de evaluare:** .....
- **Bibliografie:**

Model 2

Luând în calcul experiența ultimilor ani, generalizăm câteva **aspecte care necesită atenție în proiectarea didactică a lecției din perspectiva ECD:**

- Proiectarea juicioasă a strategiilor de evaluare.
- Echilibrarea ponderii activităților specifice ECD în contextul triadei predare-învățare-evaluare, excesul fiind la fel de nociv ca și insuficiența.
- Asigurarea unei baze solide a competențelor profesionale legate de didacticile disciplinelor, aceasta fiind premisa incontestabilă a eficienței proiectării didactice din perspectiva ECD, care trebuie să persiste în vizorul cadrelor didactice și a managerilor responsabili pentru învățământul primar.

5. PROCESAREA ȘI INTERPRETAREA DATELOR EVALUĂRII ÎN CLASA I

5.1. Documente școlare și instrumente de monitorizare a performanțelor

În clasa I, cadrele didactice vor opera doar cu criterii și descriptori, **fără atribuirea calificativelor**. Accentul cade pe motivația învățării, pe judecățile de valoare.

Procesarea datelor evaluării în clasa I se realizează în:

- *documente școlare*: portofoliul performanțelor școlare al elevului; dosarul personal al elevului; tabelul de performanță școlară al elevului;
- *instrumente de monitorizare a performanțelor*, de exemplu: diagrame de monitorizare a performanțelor; registre de înregistrare a performanțelor; fișe de observare; fișe de evaluare; scale de evaluare; fișe de monitorizare a progresului; agende; interviuri; chestionare; ghiduri de conversație/planuri de dezbateri; protocoale de observare; liste/inventare de control/raportare; portofolii; studii de caz; grile de observare; liste de control/de verificare; scări/scale de clasificare a performanțelor individuale ale elevului; hărți ale performanțelor individuale ale elevilor.

MECD accentuează principiul flexibilității în alegerea instrumentelor de monitorizare a performanțelor, susținând abordarea personalizată în vederea unei funcționalități reale.

Catalogul clasei este un document de stat, completarea căruia constituie o responsabilitate a învățătorului diriginte și a cadrelor didactice la anumite discipline. Completarea se realizează în conformitate cu actele normative în vigoare. **În clasa I, note, calificative și alte forme de apreciere în catalogul clasei nu se fixează.**

Cadrul didactic va prezenta părinților, sau reprezentanților legali ai copilului, rezultatele

individuale ale acestuia, în baza portofoliului performanțelor școlare, a instrumentelor de monitorizare a performanțelor. Comunicarea cu părinții elevilor poate fi realizată prin diverse mijloace: scrise sau verbale. Cadrul didactic va asigura confidențialitatea comunicării cu părinții privind rezultatele elevilor.

5.2. Verificarea caietelor de lucru ale elevilor

Caietele de lucru ale elevilor constituie spațiu de învățare, ameliorare, recuperare.

Caietele de lucru se vor verifica zilnic, după fiecare lecție. **Nu se vor pune note, nici calificative. Pot fi scrise recomandări stimulative, aprecieri încurajatoare.**

Învățătorul își va concentra evaluarea activității în caiete pe succesul elevilor.

Cultura evaluativă impune revalorizarea corectării în caiete: corectarea nu înseamnă pedeapsă, dar o stimulare a elevului pentru învățare: **greșală doar se va sublinia, iar elevul va avea posibilitate să se corecteze pe câmp sau să reia mai jos în caiet cuvintele/sarcinile greșite.**

Dacă greșeala este de ordinul standardelor învățate, atunci elevul trebuie să se mobilizeze pentru a se autocorecta. Dacă greșeala nu vizează un standard învățat, atunci învățătorul poate corecta, iar această corectare nu va constitui element de depreciere, ci de învățare.

Procedeul cromatic (culorile semaforului, de ex.) în evaluare se va folosi în următoarele situații:

- *autoevaluare*: elevul arată/colorează/subliniază pe fișa de autoevaluare modul în care crede că a lucrat;
- *pentru a semnala gradul de înțelegere a unei sarcini*: elevul demonstrează o anumită culoare (de ex. cupele-semafor) semnalând că a înțeles sarcina (verde) sau că are anumite dificultăți (galben) sau nu înțelege deloc (roșu);
- *pentru înregistrări în diagrama de monitorizare a performanțelor*: învățătorul folosește cromatică în propriile instrumente, fără a le plasa în agenda elevului, fără a le folosi în caiete sau fișe de lucru ale elevilor.

Atenție! Învățătorul nu va folosi procedeul cromatic pentru a exprima aprecieri în agende, caiete sau pe fișe lucrate de elevi.

5.3. Verificarea probelor de evaluare sumativă

Verificarea se realizează în funcție de instrumentul de evaluare aplicat. În cazul unui test, învățătorul face însemnări pe grila docimologică, în corespundere cu tipul respectiv de item (de exemplu: L 0 1 2, L 0 2, L1(A)). În cadrul evaluării reciproce, elevilor li se poate propune o variantă mai accesibilă, de exemplu: $\frac{3}{4}$ (3 puncte realizate din 4 posibile). Pentru itemii realizați corect se poate folosi bifa .

Erorile comise doar se subliniază sau se încercuiesc. Elevilor li se va oferi posibilitatea de autocorectare la lecția de postrezolvare destinată activităților diferențiate: reînvățare/recuperare, antrenament și dezvoltare.

5.4. Procedeul „R” – RECUPERARE

Principiul motivării pentru învățare, principiul succesului și al corelării evaluărilor formative cu cele sumative condiționează o învățare fără eșec.

În cazurile excepționale, când se constată elemente de nereușită (motiv de boală, abandon

școlar, absențe motivate/nemotivate) se va recurge în mod obligatoriu la activități de recuperare. Învățătorul va realiza un plan de recuperare, coordonat cu șeful comisiei metodice sau directorul-adjunct pentru învățământ primar (Anexa 1). Se recomandă a informa părinții, sub semnătură, despre planul de recuperare.

Recuperarea se realizează timp de o săptămână după revenirea elevului (sau din momentul stabilirii planului de recuperare). În catalog nu se fac referințe la activitatea de recuperare.

Ce facem dacă elevul a lipsit înainte de evaluarea sumativă?

- ✓ Nu se recomandă a-l încadra imediat după revenire în evaluarea sumativă. Aceasta ar putea să-i sporească riscurile de nereușită.
- ✓ Se recomandă să se ofere proba/testul doar în cazul în care elevul acceptă.
- ✓ Se va lua în considerare doar rezultatul acceptat de elev.
- ✓ În caz contrar, se intervine după procedeul „R” (Recuperare).

5.5. Diagrama de monitorizare a performanțelor elevilor

Diagrama de monitorizare a performanțelor elevilor constituie un instrument de procesare și interpretare de către cadrul didactic a datelor evaluării la nivelul comportamentului performanțial al elevilor în cadrul disciplinelor școlare. La diagrama pe disciplină se atașează lista produselor și a criteriilor de succes recomandate la disciplina respectivă.

Atenție! Pentru respectarea principiului libertății în alegerea instrumentelor de monitorizare a performanțelor, se recomandă a aborda structura diagramei și modalitățile de înregistrare a datelor în manieră personalizată, în funcție de necesități și posibilități diverse, fără a prejudicia funcționalitatea în contextul ECD. Managerii responsabili pentru învățământul primar nu vor impune forme și structuri unice, dar vor urmări și vor promova eficiența instrumentelor alese de cadrele didactice.

Ca variante posibile de completare, se recomandă înregistrarea nivelurilor de performanță prin cuvinte (deplin sau abreviat într-un mod convenabil) sau folosind procedeul cromatic, de exemplu după cum se prezintă în tabelul 2.

Tabelul 2. Variante de înregistrare a nivelurilor de performanță în diagrama învățătorului

Descriptorii de performanță	Nivelurile de performanță	Înregistrare prin:	
		abrevieri	culori
corect; complet; coerent; fără ezitări	independent	ind.	verde
cu greșeli mici; cu incompletitudini mici; cu incoerențe mici; cu ezitări mici, depășite ca rezultat al ghidării (întrebărilor orientative) oferite de învățător	ghidat de învățător	ghid.	galben
cu greșeli; cu incompletitudini; cu incoerențe; cu ezitări depășite ca rezultat al sprijinului (indicațiilor, explicațiilor) oferit de învățător	cu mai mult sprijin	spr.	roșu

Se consideră oportune următoarele trei componente structurale intercondiționate ale diagramelor pe discipline, care permit o abordare eșalonată a procesului de monitorizare:

- I. Monitorizarea etapizată a performanțelor;
- II. Monitorizarea punctuală a performanțelor (selectiv);
- III. Sinteza performanțelor.

Atenție! Structura de trei componente a diagramei se recomandă, cu precădere, pentru deținătorii gradelor didactice superior și unu. Celelalte cadre didactice pot opta pentru variante reduse, cea minimală fiind *II. Monitorizarea punctuală a performanțelor (selectiv)*.

➡ **Monitorizarea etapizată a performanțelor** se recomandă pentru toți elevii pe parcursul anului școlar, în cadrul evaluărilor formative în etape la disciplină – se înregistrează nivelurile de performanță în raport cu fiecare produs școlar evaluat (prin cuvinte/abrevieri/culori). În funcție de disciplină, sau după preferința învățătorului, pot fi completate tabele separate pe module, pe semestre sau un tabel anual.

I. MONITORIZAREA ETAPIZATĂ A PERFORMANȚELOR										Model orientativ
Nivelurile de performanță (evaluări formative în etape)										
ELEV:	data	28.09			09.10					
	produsele	P1	P2	P6	P3	P4	P5	P12		
1. Baltag Doina										
2.										

În baza completării etapizate a tabelului respectiv, cadrul didactic va putea să identifice mai ușor produsul/produsele care necesită o monitorizare mai atentă, punctuală pentru unii elevi. În acest scop, învățătorul poate realiza orice completări care îl pot ajuta în corecția traseului personal al elevului, de exemplu bifare, încercuire, subliniere etc.

➡ **Monitorizarea punctuală a performanțelor** se recomandă a fi realizată:

- în special la **Limba română și Matematică** (învățătorul are libertatea de a alege și alte discipline, după necesitate și posibilitate);
- pe parcursul anului școlar, în cadrul evaluărilor formative punctuale, în mod selectiv: pentru anumite produse și anumiți elevi.

Pe parcursul lecțiilor și în cadrul monitorizării etapizate a performanțelor, învățătorul identifică produsele care prezintă dificultăți unor anumiți elevi (celor care realizează produsele cu mai mult sprijin sau ghidat). Pe aceste produse și elevi se focalizează monitorizarea punctuală:

- produsul evaluat și criteriile de evaluare/de succes;
- lista elevilor monitorizați;
- datele calendaristice ale evaluărilor punctuale (de exemplu zilele sau lunile în care s-a desfășurat monitorizarea punctuală);
- nivelurile individuale conform descriptorilor: independent, ghidat de învățător, cu mai mult sprijin (înregistrate prin cuvinte/abrevieri/culori).

II. MONITORIZAREA PUNCTUALĂ					Model orientativ
Produsul școlar evaluat: P14. Poezia recitată					
Criteriile de evaluare:					
		Date calendaristice			
	Elev:	Sept.	Oct.		
1.	Agheni Radu				
2.					

Notă: Înregistrările (prin abrevieri/cuvinte/culori) pot fi completate (la discreția învățătorului) prin precizarea criteriului/criteriilor care solicită ameliorare, recuperare sau dezvoltare (de ex., pe caseta roșie poate fi precizat: C2, C4, C5).

➔ **Sinteza performanțelor se recomandă la finele anului școlar, prin raportare la competențele specifice disciplinei și produsele corespunzătoare:**

- competențele specifice disciplinei și, corespunzător, lista de produse școlare prin care a fost evaluată pe parcursul anului fiecare competență;
- lista elevilor;
- nivelurile individuale atınse în mod preponderent (cel mai frecvent) pe parcursul anului, conform descriptorilor (reprezentate prin abrevieri/culori/cuvinte, la discreția cadrului didactic); aceste date se vor obține prin sinteza datelor fiecărui elev din cadrul Monitorizării etapizate a performanțelor.

III.Sinteza performanțelor					Model orientativ
Competențele specifice:					
1.	.....	3.	.....		
2.	.....	4.	.....		
		Competențele specifice			
		Produsele evaluate			
Elev:		1	2	3	4
		P1, P2, ...	P3, P5...	P3, P4...	P18, P21...
1.	Andriescu Alina	<i>independent</i>	<i>independent</i>	<i>ghidat de învățător</i>	<i>cu mai mult sprijin</i>
2.					

Note:

- ✓ *Datele din Sinteza performanțelor se trec în Tabelul de performanță, rubricile pe discipline.*
- ✓ *Înregistrările (prin abrevieri/cuvinte/culori) pot fi completate (la discreția învățătorului) prin precizarea produsului/produselor care solicită ameliorare, recuperare sau dezvoltare. Aceste completări pot ghida cadrul didactic în completarea rubricii „Recomandări/arii de dezvoltare” în Tabelul de performanță școlară.*

5.6. Tabelul de performanță școlară

Tabelul de performanță școlară este un instrument de monitorizare a performanțelor elevului și reprezintă o sinteză a rezultatelor obținute pe parcursul anului de studii. Este un document obligatoriu pentru toți elevii claselor primare din Republica Moldova.

Tabelul dat (Anexa 2) etalează performanțele individuale ale elevului în corespundere cu finalitățile curriculare, cu produsele școlare supuse evaluării pe parcursul anului școlar și cu descriptorii de performanță.

Se completează de către învățătorul-diriginte și cadrele didactice, specialiști la disciplinele școlare (eventual: educația muzicală, educația plastică, educația fizică).

Se prezintă părinților sau reprezentanților legali ai acestora și elevului:

✓ la începutul anului școlar, dirigintele familiarizează părinții cu tabelul (în baza descrierii date în MECD), pentru a-i cunoaște cu performanțele posibile de atins de către copil pe parcursul clasei I; de exemplu, familiarizarea poate fi realizată la ședința cu părinții sau oferind o copie a tabelului (necompletat);

✓ la finele anului școlar, părinților li se oferă tabelul completat, cu semnătura dirigintelui;

părintele semnează tabelul și îl întoarce dirigintelui;

- ✓ administrația instituției aplică ștampilă și semnătură după semnătura părintelui;
- ✓ documentul autenticat se păstrează în dosarul personal al elevului; părinții au dreptul să primească o copie a documentului autenticat.

Tabelul de performanță constituie o informație veridică pentru transferul elevului în altă instituție de învățământ.

În Tabelul de performanță pentru clasa I se conține **rubrică Copilul la școală**. Dirigintele **va completa prin bifare** rubrica dată, realizând o sinteză în baza observării comportamentului copilului în diferite contexte ale vieții școlare, în activitățile curriculare și extracurriculare.

În rubricile pe discipline, dirigintele și specialiștii **vor bifa modul prioritar în care elevul a demonstrat pe parcursul anului fiecare competență specifică** stipulată în curriculum disciplinar, realizând o sinteză a performanțelor în baza diagramei de monitorizare a performanțelor și a observării comportamentului performanțial al elevului: *independent; ghidat de învățător; cu mai mult sprijin*.

Pe ultima linie a fiecărui tabel disciplinar se listează activități de învățare și evaluare desfășurate pe parcursul anului școlar (conform listei produselor școlare recomandate la disciplină), pentru a crea o imagine mai amplă despre formarea elevului. Aceste liste se prezintă în regim de familiarizare și nu presupun operare (nu se fac sublinieri, bifări etc.)

La final, dirigintele poate propune recomandări/arii de dezvoltare.

În cazul în care elevul învață conform unui plan educațional individualizat, dirigintele are libertatea și responsabilitatea de a interveni cu modificări corespunzătoare în completarea tabelului.

BIBLIOGRAFIE

***

1. Codul Educației al Republicii Moldova, Chișinău 2014, nr.152 din 17.07.2014, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.319 – 324, art.nr.614 din 23.11.2014
2. Concepția Evaluării rezultatelor școlare. Pâslaru VI, Achiri I., coord., IȘE: Chișinău, 2006.
3. Curriculum școlar, Clasele I-IV, Chișinău, 2010;
4. Evaluarea criterială în bază de descriptori în învățământul primar. Clasa 1. Ghid metodologic pentru cadrele didactice (aprobat la Consiliul național pentru curriculum, Ordinul 862 din 07 septembrie 2015);
5. Instrucțiune cu privire la implementarea Metodologiei evaluării criteriale prin descriptori în învățământul primar, clasa I (aprobată la Consiliul național pentru curriculum, Ordinul nr. 862 din 07.09.2015);
6. Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori în clasele I-II (Ordinul 623 din 28.06.2016);

***

7. Bocoș M., Jucan D. *Teoria și metodologia instruirii și Teoria și metodologia evaluării. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*. Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2007
8. Darling-Hammond, L., Aness, J., Falk, B, *Authentic Assessment in Action. Studies of School and Students at Work*, Teachers College Press, Columbia University, 1995.
9. (de) Hadji Ch. *L'évaluation, règles du jeu. Des intentions aux outils*. Paris: ESF, 1989
10. [Houart, M. Evaluer des compétences... Oui mais comment ?](https://pure.fundp.ac.be/ws/files/1029351/64322.pdf) - 2001 Département Éducation et technologie (UNamur). Versiune electronică.
<https://pure.fundp.ac.be/ws/files/1029351/64322.pdf>
11. Manolescu, M. (coord). *Evaluare în învățământul primar*. Aplicații - matematică. București: Editura Fundației Culturale D. Bolintineanu, 2002
12. Manolescu, M. *Evaluarea școlară - un contract pedagogic*, București, 2002
13. Marin M. *Didactici interactive în învățământul primar*, Chișinău, 2013
14. Meyer, G. *De ce și cum evaluăm. (traducere)*. Iași, Editura Polirom, 2000, 192 p.
15. Minder, M. *Didactica funcțională. Obiective, strategii, evaluare. (traducere)*. Chișinău, Editura Cartier Educațional, 2003, 412p
16. Mons, N., Toczek, M.-C., West, A., Barkouss S. *L'évaluation des élèves par les enseignants dans la classe et les établissements : réglementation et pratiques. Une comparaison internationale dans les pays de l'OCDE*. Disponible sur le site du Cnesco : <http://www.cnesco.fr>
17. Morrissette, J. *Manières de faire l'évaluation formative des apprentissages : analyse interactionniste du savoir-faire d'enseignantes du primaire*. Sarrebruck (CH): Les Éditions universitaires européennes, (2010).
18. Pogolșa, L., Bucun, N. (coord.). Chicu, V., et al. *Referențialul de evaluare a competențelor specifice formate elevilor prin disciplinele de studiu*. Chișinău: IȘE, 2014, 585 p.
19. Pogolșa, L., Marin, M. (coord. șt.) Marin, M., Gaiciuc, V., Achiri, I., Popovici, A., State, D., Agafian, R. *Evaluare criterială prin descriptori în învățământul primar. Clasa I. Ghid metodologic*. IȘE, Chișinău, 2015, 86p.

20. Potolea, D., Neacșu, I., Manolescu, M. *Metodologia evaluării realizărilor școlare ale elevilor. Ghid metodologic general*. București, 2011.
21. Potolea, D., Manolescu, M. *Teoria și practica evaluării educaționale. Proiectul pentru Învățământul Rural*. București, 2005.
22. Ungureanu D., *Teroarea creionului roșu. Evaluarea educațională*, Editura Universității de Vest, 2001
23. (de) Vecchi, G. *Evaluer sans dévaluer et évaluer les compétences*. Paris, Editura Hachette Education, 2011.

***

24. Амонашвили, Ш.А. *Воспитательная и образовательная функция оценки учения*. М, 1984
25. Болотов, В.А., Вальдман И.А., Ковалёва Г.С., Пинская М.А. *Российская система оценки качества образования: главные уроки*. (аналитический обзор). Accesat <http://www.rtc-edu.ru/resources/publications/94>
26. Воронцов, А.Б. *Организация контрольно-оценочной деятельности в образовательном процессе основной школы (методические рекомендации)* http://sch1133.mskobr.ru/files/voroncov_kniga_kod.pdf
27. Логвина, И., Рождественская Л. *Пособие для учителя Инструменты формирующего оценивания в деятельности учителя-предметника*. accesat <http://www.narva.ut.ee/sites/default/files/nc/oppevahend.pdf>
28. Цукерман, Г. А., Елизарова Н. В. *О детской самостоятельности* // Вопр. психол. 1990. № 6. С. 37 – 44.
29. Цукерман, Г.А. *Оценочная самостоятельность как цель школьного образования* // Материалы семинара «Система оценки качества знаний младших школьников в условиях безотметочного обучения» от 28.03.2003. <http://modern.ed.gov.ru/themes/basic/materials-document.asp?folder=1471&matID=1873>
30. Цукерман, Г.А. *Оценка без отметки* - М., Рига 1999, tsukerman.g.a.otsenka.bez.otmetki.pdf

Plan de recuperare. Modele orientative

Model pentru portofoliul elevului

Elevul _____

Perioada de recuperare _____
(din ce dată până la ce dată se prevede ameliorarea)

Motivul recuperării _____

Nr.	Disciplina	Conținutul recuperării (produse școlare)	Data reevaluării	Nivel de performanță	Semnătura părintelui

Model pentru diagrama învățătorului

Clasa ____ Învățătorul _____

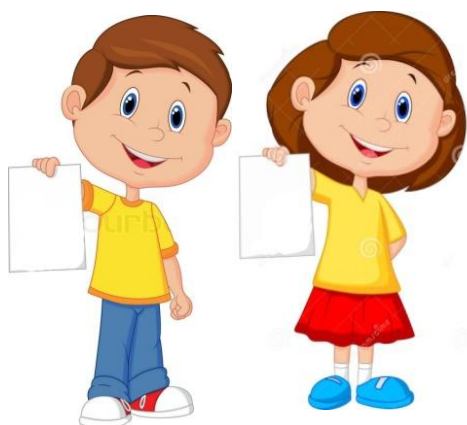
Numele, prenumele elevului	Disciplina	Conținutul recuperării (produse școlare)	Perioada de recuperare	Motivul recuperării	Data retestului	Nivel de performanță	Semnătura învăță torului	Coordonat

_____

Instituția de Învățământ

Tabel de performanță școlară

Clasa 1

Elev _____

Data nașterii _____

INFORMAȚIE DESPRE INSTITUȚIA DE ÎNVĂȚĂMÎNT

ADRESA: _____

SITE: _____

TELEFON: _____

E-MAIL: _____

Diriginte: _____

Părinți (tutore): _____

Anul de studii .....

Copilul la școală <i>Pe parcursul anului școlar:</i>	<i>de cele mai multe ori</i>	<i>deseori</i>	<i>uneori</i>
Copilul ca subiect al învățării			
1. Manifestă motivație pentru învățare.			
2. Este atent în realizarea sarcinilor.			
3. Este responsabil în efectuarea temelor.			
4. Este obiectiv în autoevaluare și evaluarea reciprocă a colegilor.			
5. Este perseverent în vederea îmbunătățirii rezultatelor personale.			
Copilul în raport cu sine			
6. Este responsabil față de înfățișarea, sănătatea și securitatea sa.			
7. Este grijuliu față de obiectele personale.			
8. Are încredere în forțele proprii.			
9. Își gestionează eficient emoțiile.			
10. Denotă capacități de autoeducație.			
Copilul în interacțiune cu mediul			
11. Îndeplinește regulile clasei și ale școlii.			
12. Are o atitudine protectoare față de mediul înconjurător.			
13. Colaborează cu ceilalți pe bază de respect și empatie.			
14. Manifestă inițiativă și abilități de decizie în activități și contacte cu colegii.			
15. Pare fericit la școală.			

Descrierea rezultatelor elevului pe parcursul clasei I la disciplinele școlare

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ	<i>independent</i>	<i>ghidat de învățător</i>	<i>cu mai mult sprijin</i>
1. Receptarea mesajului oral în diferite situații de comunicare			
2. Perceperea mesajului citit/audiat prin receptarea adecvată a universului emoțional și estetic al textelor literare și utilitatea textelor nonliterare			
3. Utilizarea scrisului ca tehnică psihomotrică și ca abilitate de exprimare a gândurilor			
4. Aplicarea conceptelor și a terminologiei lexicale, fonetice, morfologice și sintactice în structurarea mesajelor comunicative			
5. Manifestarea interesului și a preferințelor pentru lectură			
<p>Activități de învățare și evaluare pe parcursul anului școlar: informații prezentate succint; situația de comunicare (prezentarea orală); lectura imaginilor; răspunsul la întrebări; dialogul oral; mesajul argumentativ; colaborarea în echipă; scrisul; propoziția alcătuită și scrisă; caietul meu; recunoașterea sunetelor, a grupurilor de sunete, a cuvintelor, a enunțurilor simple în mesajul scris și oral; citirea cu voce a unui text cunoscut; textul (literar/ nonliterar) citit la prima vedere; poezia recitată; textul literar povestit; transcriere de text; dictarea (scrierea după dictare); prezentarea unui text literar cunoscut; prezentarea unei cărți citite.</p>			

MATEMATICĂ	<i>independent</i>	<i>ghidat de învățător</i>	<i>cu mai mult sprijin</i>
1. Identificarea și utilizarea conceptelor matematice și a limbajului matematic în situații diverse			
2. Aplicarea operațiilor aritmetice și a proprietăților acestora în contexte variate			
3. Rezolvarea și formularea de probleme, utilizând achizițiile matematice			

4. Explorarea/investigarea unor situații de problemă reale sau modelate, integrând achizițiile matematice și cele din alte domenii			
<p>Activități de învățare și evaluare pe parcursul anului școlar: scrierea, citirea numerelor naturale; calcul oral; calcul în coloniță; rezolvarea problemelor simple; formularea problemelor simple; recunoașterea formelor geometrice; efectuarea măsurărilor; completarea șirurilor de numere, forme geometrice; formarea șirurilor de numere după o regulă dată; exerciții, enunțuri lacunare; completarea tabelelor, schemelor; determinarea valorii de adevăr a unei propoziții matematice; colaborarea în echipă; completarea caietului.</p>			

EDUCAȚIA MORAL-SPIRITUALĂ	<i>independent</i>	<i>ghidat de învățător</i>	<i>cu mai mult sprijin</i>
1. Utilizarea conceptelor specifice valorilor moral-spirituale pentru cunoașterea și respectarea tradițiilor naționale, experienței religioase, normelor de conviețuire în societate			
2. Aplicarea normelor din sfera valorilor umane în stabilirea relațiilor interpersonale pozitive			
3. Manifestarea unui comportament social activ și responsabil adecvat unei lumi în schimbare			
4. Participarea la luarea deciziilor și la rezolvarea problemelor comunității.			
<p>Activități de învățare și evaluare pe parcursul anului școlar: mesajul oral; personajul textului/cazului; studiul de caz; sărbători calendaristice; comunicarea; adoptarea de reguli și respectarea lor; colaborarea în echipă.</p>			

EDUCAȚIA MUZICALĂ	<i>independent</i>	<i>ghidat de învățător</i>	<i>cu mai mult sprijin</i>
1. Cunoașterea și înțelegerea diversității fenomenului muzical-artistic din perspectiva semnificațiilor emoționale și estetice			
2. Identificarea mijloacelor de expresivitate muzicală conform rolului fiecăruia din ele în redarea imaginii artistice și a mesajului ideatic al operei muzicale			

3. Demonstrarea dexterităților muzicale și integrarea în activități artistice școlare, culturale, sociale			
4. Utilizarea terminologiei muzicale specifice pentru reflecție și autoexprimare			
5. Receptarea și promovarea valorilor muzicale naționale și universale			
<i>Activități de învățare și evaluare pe parcursul anului școlar: interpretarea cântecului; audiția creației muzicale; caracterizarea creației muzicale; interpretarea creației muzicale; improvizarea melodiilor.</i>			

EDUCAȚIA PLASTICĂ	<i>independent</i>	<i>ghidat de învățător</i>	<i>cu mai mult sprijin</i>
1. Explorarea diverselor instrumente, materiale și tehnici de artă			
2. Valorificarea elementelor de limbaj plastic în exprimarea artistico-plastică			
3. Realizarea lucrărilor plastice în diverse tehnici și materiale de artă			
4. Cunoașterea noțiunilor elementare din domeniul artelor plastice			
<i>Activități de învățare și evaluare pe parcursul anului școlar: lucrări și compoziții plastice; lucrare plastică utilizând creioanele colorate; lucrare plastică utilizând acuarela/guașul; lucrare plastică utilizând culoarea ca element de limbaj plastic; lucrare plastică utilizând punctul/liniile; compoziție plastică; compoziție în materiale naturale; prezentarea lucrării; colaborarea în echipă.</i>			

EDUCAȚIA FIZICĂ	<i>independent</i>	<i>ghidat de învățător</i>	<i>cu mai mult sprijin</i>
1. Cunoașterea noțiunilor, cerințelor și legităților elementare referitoare la educația fizică și aplicarea acestora în practica educațională			
2. Dezvoltarea competențelor fizice de bază prin intermediul exercițiilor fizice			
3. Formarea calităților de personalitate, comportamentului civilizat, a deprinderilor comunicative și de interacțiune socială			

Activități de învățare și evaluare pe parcursul anului școlar: exerciții de front și formații; exerciții cu caracter aplicativ (mers, alergări, sărituri etc.); exerciții de dezvoltare fizică generală (EDFG), exerciții de atletism (săritură, alergare), exerciții din gimnastica de bază (rostogoliri, atârănări, semisfoară etc.); jocul sportiv / jocul dinamic / ștafete; aruncarea mingii; colaborarea în echipă.

EDUCAȚIA TEHNOLOGICĂ	<i>independent</i>	<i>ghidat de învățător</i>	<i>cu mai mult sprijin</i>
1. Elaborarea unui proiect de confecționare a unui obiect, care să răspundă unei trebuințe; prezentarea acestui proiect			
2. Conceperea și organizarea mijloacelor de confecționare a unui obiect conform proiectului elaborat			
3. Realizarea obiectului conform proiectului elaborat, respectând regulamentul tehnologic			
4. Evaluarea lucrării realizate, memorarea etapelor procesului tehnologic			

Activități de învățare și evaluare pe parcursul anului școlar: proiect de confecționare; articole tradiționale; confecționare de lucrări; evaluarea lucrărilor confecționate.

Recomandări/arii de dezvoltare (opțional):

Semnătura dirigintelui: _____

Semnătura părintelui: _____

L.Ș

Semnătura directorului